

مطالعه و طبقه‌بندی ترنج در قالی‌های روستایی استان چهارمحال و بختیاری (با تأکید بر نمونه‌های اصیل)

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۵/۲۷

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۶/۱۷

کد مقاله: ۶۵۵۲۵

پیوند توفیقی بروجنی^{۱*}، محمدعلی اسپنانی^۲

چکیده

قالی‌های روستایی استان چهارمحال و بختیاری دارای تنوع بسیار گسترده و قابل توجهی می‌باشد، مجموعه‌ای از طرح‌های خشتی، قابی، درختی، تکراری سرتاسری و لچک ترنج در این مجموعه می‌گنجد. این بررسی با تمرکز بر قالی‌های ترنجی منطقه به طبقه‌بندی آن‌ها پرداخته و اجزاء و ملحقات این مجموعه مورد واکاوی قرار خواهد گرفت. همچنین به دلیل گسترده بودن این گروه از طرح‌ها، تمرکز بر نمونه‌های اصیل حوزه‌های مورد بحث بوده و طرح‌های جهادی و جدیدی که در ۳۰ ساله اخیر در منطقه رواج یافته است، در این مجموعه نمی‌گنجد. سؤالات مطرح شده عبارت‌اند از: انواع طرح‌های ترنجی در منطقه و حوزه‌های بافت آن کدام است؟ تزئینات و ملحقات هر حوزه چیست؟ نقاط مشترک و یا تفاوت طرح ترنجی در هر حوزه بافت چیست؟ رایج‌ترین فرم‌ها کدامند؟ و فراوانی فرم ترنج در کدام مناطق بیشتر است؟ پژوهش پیش رو به شیوه تحلیلی-توصیفی بر پایه تطبیق داده‌ها انجام گرفته و نتایج به دست آمده بیانگر آن است که فرم ترنج در منطقه از فراوانی گسترده‌ای برخوردار می‌باشد و لیکن هر حوزه دارای ترنج خاص خود بوده که دارای نقاط اشتراک و افتراق با سایر حوزه‌ها می‌باشد.

واژگان کلیدی: طرح ترنج، قالی روستایی، استان چهارمحال و بختیاری، فرم

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه شهرکرد (مسئول مکاتبات) Peyvandtofighi@yahoo.com

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه شهرکرد